

Správa zo zasadania Výboru Európskej spoločnosti pre hypertenziu s predsedami národných hypertenziologických spoločností

14. jún 2006, Madrid, Španielsko

XVI. európske stretnutie o hypertenzii v Madride (12. – 15. jún 2006) poskytlo nielen ucelený prierez o hypertenzii (H) z pohľadu experimentálneho a klinického výskumu v Európe a v ďalších svetových kontinentoch, ale pozornosť venovalo aj otázkam rozvoja a usmernenia aktivít v oblasti H v európskom kontexte. S týmto cieľom výbor Európskej spoločnosti pre hypertenziu (ESH) zvolal na 14. júna stretnutie prezidentov národných hypertenziologických spoločností združených v ESH. Na programe stretnutia boli aktuálne, v mnohom závažné otázky, o ktorých chcem, ako predseda Slovenskej hypertenziologickej spoločnosti (SHS) všetkých, ktorí bezprostredne pracujú v oblasti H, alebo sa ňou zaoberajú, či už sú členmi SHS, Slovenskej kardiologickej spoločnosti alebo iných odborných spoločností, informovať.

Prv ako prejdem k jednotlivým bodom rokovania, chcem čitateľov oboznámiť so zložením súčasného výboru ESH: prezident Prof. Sverre E. Kjeldsen (Univerzitná nemocnica Oslo, Nórsko), viceprezident Prof. Serap Erdineová (Lekárska fakulta Istanbul, Turecko), sekretár Prof. Krzysztof Narkiewicz (Lekárska univerzita Gdaňsk, Poľsko), pokladník Prof. Wolfgang Kiowski (Kardiovaskulárne centrum Zürich, Švajčiarsko), výkonný predstaviteľ výboru Prof. Harry A. J. Struijker-Boudier (Univerzita Maastricht, Holandsko), past prezident Prof. Anthony M. Heagerty (Kráľovská vojenská nemocnica, Manchester, Anglicko). Členovia výboru: Prof. Ettore Ambrosioni (Taliansko), Prof. Stephane Laurent (Francúzsko), Prof. Athanasios J. Manolis (Grécko), Prof. Josep Redin (Španielsko), Dr. Margus Viigimaa (Estónsko), Prof. Anna F. Dominiczak (Anglicko) za medzinárodnú spoločnosť pre hypertenziu (ISH), Prof. Guido Grassi (Taliansko) za Európsku kardiologickú spoločnosť (ESC), Prof. Guiseppa Mancía (Taliansko), Prof. Enrico A. Rosei (Taliansko), Doc. Renata Cífková (Česká republika) – predchádzajúca sekretárka ESH.

Prezident ESH oboznámil plénum s miestami konania budúcich vedeckých stretnutí ESH: Miláno 2007, Berlín 2008 (spoločne s ISH, –18.

stretnutie), Miláno 2009, Oslo 2010, Miláno 2011, Londýn 2012, Miláno 2013 (23. stretnutie).

O ďalšom bode – výchove a akreditácii európskych špecialistov pre hypertenziu referovali Prof. Mancía a Prof. Erdineová. Pozitívnym ústretovým a racionálnym stanoviskom výboru ESH je, že výber sa má zamerať na „domácich“ špecialistov – hypertenziológov. Podmienkou nie je, aby medzi medzi lekármi navrhnutými národnými hypertenziologickými spoločnosťami boli výlučne medzinárodne známi odborníci. Táto skutočnosť iste bude stimulovať počet žiadostí smerujúcich na výbor ESH z jednotlivých členských krajín ESH.

O aktivitách ESH v oblasti vzdelania referovala Doc. R. Cífková. Prvú časť správy venovala letným školám pre mladých adeptov hypertenzie. Minulý rok (24. – 30. september vo Vysegrade) školu organizovala Maďarská hypertenziologická spoločnosť. Riaditeľom kurzu bol Prof. Csaba Farsang. Školu absolvovalo 57 účastníkov z 23 európskych krajín, vrátane Slovenska a z troch mimoeurópskych krajín. Tento rok bude letná škola v Španielsku (Valencia) Medzi frekventantmi budú opäť aj mladí reprezentanti SHS (pozri správu z výborovej schôdze SHS 23. apríl 2006). V roku 2007 sa má škola uskutočniť vo Francúzsku. Prihlášku treba zaslať Doc. Cífkovej do marca 2007 prostredníctvom národnej hypertenziologickej spoločnosti. Predpokladaný počet frekventantov je 50 – 55.

Iným typom vzdelávacích akcií, ktoré organizuje ESH, sú kurzy o H pre pokročilých. Budúci rok, 3. – 10. marca 2007 bude škola v okolí Milána (presná lokalita ešte nie je známa). Absolventi kurzu po úspešnom absolvovaní získajú diplom európskeho špecialistu pre H. Cena týždenného kurzu je asi 2000 EU. Prihláška na kurz musí obsahovať životopis v angličtine, zoznam publikácií a odporúčanie národnej spoločnosti. Prihlášku treba zaslať do 10. decembra 2006 Doc. Cífkovej (IKEM, Praha). Plánovaný počet účastníkov 40 – 45.

Okrem uvedených kurzov ESH usporiada niekoľkodňové prednáškové bloky v krajinách združených v ESH, tzv. Traveling Faculty. Tohto roku na jeseň budú experti ESH prednášať v Prahe.

V priebehu diskusie sa ukázala reálna možnosť, aby sa SHS uchádzala o usporiadanie letnej školy pre mladých hypertenziológov v roku 2009. Lokálne, s ubytovacou kapacitou a ostatnými podmienkami sa vhodným miestom javí zariadenie SAV v Smoleniciach. Ďalej prichádza do úvahy ponúknuť výboru ESH, aby sa v nasledujúcom období uskutočnila „Traveling Faculty“ venovaná novostiam v H na Slovensku. Realizovanie takýchto podujatí u nás kladie na organizátora veľké nároky, na druhej strane však zviditeľní SHS a upevní jej medzinárodnú pozíciu a zvýši úroveň našich odborníkov.

Do vzdelávacích aktivít ESH patrí aj dlhoročné pravidelné udeľovanie štipendií na výskumné (teoretické, klinické) študijné pobyty. V tomto významnom smere výchovy mladých odborníkov sa bude pokračovať aj naďalej. Uchádzači prostredníctvom výboru národnej hypertenziologickej spoločnosti majú svoje žiadosti odoslať vedeckému sekretárovi Prof. K. Narkiewiczovi (adresa je vo výbore SKS). Výbor ESH sa rozhodol uskutočniť prieskum (survey) o epidemiologickej situácii H v jednotlivých štátoch Európy. Plánovaný zber údajov bude spoločnou akciou s EKS. Koordinovaním prieskumu výbor ESH poveril Doc. Cífkovú, ktorá písomne osloví jednotlivé hypertenziologické spoločnosti.

Schôdza venovala značnú pozornosť centráram excelentnosti v hypertenzii. O problematike referoval Dr. M. Viigimaa. Udeľenie tohto titulu po posúdení žiadosti bude schvaľovať výbor ESH. Čo je centrum excelentnosti? Je to inštitúcia, ktorá v danom štáte na najvyššej úrovni poskytuje pacientom s hypertenziou hospitalizačnú aj ambulantnú starostlivosť, vrátane chirurgickej a vaskulárnej intervencie a posúdenia celkového kardiovaskulárneho rizika. Zariadenie musí mať k dispozícii, prípadne zabezpečiť multidisciplinárne služby v kardiológii, angiológii, nefrológii, endokrinológii, gynekológii, oftalmológii, neurológii, urológii, intenzívnej starostlivosti cievej chirurgie a ďalších chirurgických disciplínach, v rádiológii, vrátane angiografie s nadväznosťou na perkutánnu angioplastiku so stentovaním. Ďalej je nevyhnutnou zložkou biochemické pracovis-

ko s testami na odhaľovanie sekundárnych foriem H, knižnica s medzinárodnými časopismi, zapojenie na internet. Okrem klinického manažovania pacientov s vysokým tlakom krvi (TK) má inštitúcia zabezpečovať kontinuálne medicínske vzdelávanie a výskum (experimentálny, klinický alebo epidemiologický) s publikovaním v domácich a zahraničných recenzovaných časopisoch, čo vyžaduje aj príslušné odborné personálne obsadenie. Centrum musí vykázať počet hospitalizovaných a ambulantne liečených hypertenikov za rok, počet vykonaných výkonov v súvislosti s H, zoznam publikácií, seminárov, prednášok z problematiky H, ktoré publikovali a prezentovali pracovníci centra.

Žiadosti o udeľenie titulu centra excelentnosti v tomto roku spolu s posudkom národnej HS treba postúpiť do novembra t. r. na výbor ESH, ktorý o udeľení rozhodne. Centrá sa budú oceňovať každý rok a zoznam centier excelentnosti sa bude publikovať v oficiálnych časopisoch ESH, Journal of Hypertension a Blood Pressure.

Poslednou témou programu, ktorú predniesol Prof. A. Struijker-Boudie, bolo zintenzívnenie vzájomných vzťahov a spolupráce medzi ESH a národnými hypertenziologickými spoločnosťami. Výbor ESH očakáva, že národné spoločnosti navrhnu ďalšie možnosti tejto spolupráce, ktorú výbor bude všemožne podporovať.

V tejto správe som sa snažil čitateľov oboznámiť s obsahom rokovania spoločnej schôdze výboru ESH a predsedov národných hypertenziologických spoločností. Schôdza priniesla množstvo námetov, podnetov a výziev, prípadne úloh aj pre prácu SHS. Tie budú predmetom programu najbližšieho zasadnutia výboru SHS v októbri tohto roku. Bolo by veľmi vhodné a žiaduce, keby najmä členovia našej spoločnosti vzhľadom na túto informáciu, poslali na výbor SHS svoje názory, pripomienky a návrhy na skvalitnenie činnosti SHS, za čo im vopred ďakujem.

Prof. MUDr. Igor Riečanský, CSc., FESC, FASA
predseda Slovenskej hypertenziologickej spoločnosti